

Wrocław, 4 kwietnia 2019 r.

WK.WR.40.9.2019.433.J

**Pani
Magdalena Krupa
Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej
w Wiązowie**

**Plac Wolności 220
57-120 Wiązów**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561 ze zm.) przeprowadziła, w okresie od 4 do 14 marca 2019 r., kontrolę gospodarki finansowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Wiązowie. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 15 marca 2019 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w szczególności w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Saldo Wn konta 130 „Bieżący rachunek bankowy” było zawyżone w stosunku do stanu środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bieżącym Biblioteki w okresie od 30 czerwca do 30 lipca 2017 r. o kwotę 722,17 zł (cztery ostatnie pozycje z wyciągu bankowego nr 60 z 30 czerwca 2017 r. zaksięgowano na koncie 130 dopiero 31 lipca 2017 r.). Było to niezgodne z opisem do powyższego konta, wynikającym z polityki rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora nr 14/2013 z 27 grudnia 2013 r. (ze zm.), stosownie do którego księgowania na koncie 130 „dokonywane są wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych (...) pod datą ich otrzymania, co pozwala zachować pełną zgodność obrotów i sald między księgowaniami banku i instytucji kultury”. Naruszono ponadto art. 20 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.) zgodnie, z którym „do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym”.

Dwie operacje gotówkowe (spośród 11 objętych kontrolą) ujęto w raporcie kasowym z kwietnia 2017 r. w innym dniu niż faktyczny wypływ środków pieniężnych: rozchód w kwocie 23,40 zł z 10 kwietnia 2017 r. został ujęty pod datą 6 kwietnia 2017 r., a rozchód w kwocie 21,73 zł z 9 kwietnia 2017 r. - pod datą 13 kwietnia 2017 r., tymczasem z Instrukcji kasowej wprowadzonej

zarządzeniem Dyrektora nr 3/2007 z 5 września 2007 r. (ze zm.) wynikało, że przychody i rozchody gotówki w kolejnych dniach kasjer wpisuje w raporcie kasowym na bieżąco oraz że zapisy w raporcie kasowym dokonywane są w ujęciu chronologicznym, w dniu, w którym przychód [rozchód] gotówki rzeczywiście miał miejsce. Ponadto z art. 24 ust. 5 pkt 3 powołanej ustawy o rachunkowości wynika, że księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli ujęcie wpłat i wypłat gotówką następuje w tym samym dniu, w którym zostały dokonane.

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 30 września 2018 r. sporządzano miesięczne raporty kasowe, tymczasem z obowiązującej wówczas Instrukcji kasowej wynikało, że raporty kasowe sporządza się każdego dnia. W trakcie kontroli na podstawie zarządzenia Dyrektora nr 2/2019 z 15 marca 2019 r. wprowadzono w Instrukcji kasowej zapis, że „raport kasowy sporządza się raz w miesiącu”.

W okresie od stycznia 2017 r. do września 2018 r. nie ewidencjonowano należności wynikających z wystawianych co miesiąc faktur VAT z tytułu umowy najmu lokalu użytkowego nr 1/2015 z 22 stycznia 2015 r. ze zm. (na łączną kwotę 37.186,36 zł) na koncie 202 „Należności od odbiorców z tytułu robót i usług”. Ewidencjonowano jedynie comiesięczne wpłaty z powyższego tytułu dokonywane przez Najemcę w kasie funkcjonującej w Bibliotece (Wn 101-1 „Kasa”; Ma 710-1 „Sprzedaż pozostałych usług”). Tymczasem z opisu do konta 202, wynikającego z obowiązującej w jednostce polityki rachunkowości wynikało, że konto to służy „do ewidencji wszelkich bezspornych należności z tytułu dostaw, robót i usług (...). Należności ujmuje się w wysokości wynikającej z dowodów sprzedaży lub dowodów korygujących sprzedaż”.

Sprawozdania za 2017 r.: Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji oraz Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych przedłożono w Urzędzie Miasta i Gminy Wiązów dopiero 9 lutego 2018 r., tymczasem z załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych z 4 marca 2010 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773) wynikało, że samorządowe instytucje kultury składają zarządowi jednostki samorządu terytorialnego będącej organizatorem instytucji kultury sprawozdania Rb-Z i Rb-N za IV kwartał w ciągu 37 dni od upływu okresu sprawozdawczego, tj. do 6 lutego następnego roku.

W zakresie wykonania planu finansowego

W okresie od stycznia 2017 r. do września 2018 r. nie wystawiano pokwitowań za opłaty pobierane od czytelników za usługi kserograficzne (z wyjątkiem dowodów KP o nr: 12/2017 z 24 maja 2017 r. na kwotę 37,50 zł oraz 21/2017 z 18 września 2017 r. na kwotę 24 zł), co było niezgodne z § 7 ust. 5 Regulaminu korzystania z materiałów i usług w Gminnej Bibliotece

Publicznej w Wiązowie (wprowadzonego zarządzeniem Dyrektora nr 18/2014 z 30 grudnia 2014 r.), z którego wynikało, że „za opłaty pobierane od czytelników Biblioteka wystawia pokwitowanie”.

W okresie od 1 stycznia 2017 r. do 30 września 2018 r. wpłaty z tytułu usług kserograficznych rejestrowane były w zeszycie „Rejestr wpłat za ksero.” Sumy wpłat dokonanych w danym miesiącu (wynikające z powyższego rejestru) były zbiorczo ujmowane na drukach ścisłego zarachowania KP i na tej podstawie wprowadzane do raportów kasowych. Powyższa praktyka nie była jednak uregulowana w obowiązujących w Bibliotece: polityce rachunkowości i Instrukcji kasowej. Ustalenia te wskazują na niewystarczającą kontrolę zarządczą, o której mowa w art. 68 w związku z art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm., Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.), wg których celem kontroli zarządczej jest zapewnienie między innymi zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, a zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków kierownika jednostki.

Sumy wpłat dokonanych z tytułu usług kserograficznych ujmowano w raportach kasowych w nieodpowiednim okresie sprawozdawczym: sumę wpłat dokonanych: w lutym 2017 r. w łącznej kwocie 3,15 zł, w lipcu 2017 r. w łącznej kwocie 35,40 zł, w listopadzie 2017 r. w łącznej kwocie 71,80 zł, w styczniu 2018 r. w łącznej kwocie 55,60 zł, w maju 2018 r. w łącznej kwocie 6,90 zł ujęto dopiero w kolejnym miesiącu (wpłaty dokonane w maju 2018 r. ujęto w czerwcu w kwocie zaniżonej o 5,40 zł). Powyższe było niezgodne z powołanym art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą: Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Główny księgowy na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy Gminnej Biblioteki Publicznej w Wiązowie.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pani Dyrektor, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie zapisów obowiązującej w jednostce polityki rachunkowości, w szczególności w zakresie:
 - a) dokonywania księgowania na koncie 130 „Bieżący rachunek bankowy” na podstawie dokumentów bankowych w celu zachowania pełnej zgodności obrotów i sald między księgowaniami banku i instytucji kultury,
 - b) ewidencjonowania na koncie 202 „Należności od odbiorców z tytułu robót i usług” wszelkich bezspornych należności z tytułu dostaw, robót i usług w kwotach wynikających z dowodów sprzedaży.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351), w szczególności w zakresie:
 - a) wprowadzania w postaci zapisu do ksiąg rachunkowych danego okresu sprawozdawczego każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy,
 - b) ujmowania w raportach kasowych wpłat i wypłat gotówką w tym samym dniu, w którym zostały dokonane, stosownie do art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy.
3. Przestrzeganie zasad określonych w obowiązującej w jednostce Instrukcji kasowej, w szczególności w zakresie:
 - a) dokonywania zapisów w raporcie kasowym w dniu, w którym przychód lub rozchód gotówki miał miejsce,
 - b) sporządzania raportów kasowych w okresach wynikających z powyższej instrukcji.
4. Składanie Burmistrzowi Miasta i Gminy Wiązów sprawozdań Rb-Z i Rb-N w terminach wynikających z załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773).
5. Wystawianie pokwitowań za opłaty pobierane od czytelników za usługi kserograficzne, stosownie do § 7 ust. 5 Regulaminu korzystania z materiałów i usług w Gminnej Bibliotece Publicznej w Wiązowie (wprowadzonego zarządzeniem Dyrektora nr 18/2014 z 30 grudnia 2014 r.).
6. Uregulowanie w polityce rachunkowości i Instrukcji kasowej zasad ewidencjonowania wpłat dokonanych gotówką przez czytelników w celu zapewnienia zgodności działalności Biblioteki z procedurami wewnętrznymi, stosownie do art. 68 w związku z art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.).

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Jerzy Krochmalny

Burmistrz Miasta i Gminy Wiązów